

ข้อบังคับธนาคารแห่งประเทศไทย

ว่าด้วยประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณพนักงาน

พ.ศ. ๒๕๖๔

เนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๖ วรรคสาม กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรม เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นหลักในการกำหนดประมวลจริยธรรม ประกอบกับการออกใช้พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งในมาตรา ๕ กำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อเป็นหลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ และพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๕๖๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๒๕ (๔) ที่กำหนดให้คณะกรรมการ ธปท. มีอำนาจหน้าที่กำหนดข้อบังคับว่าด้วยจรรยาบรรณของพนักงาน ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายดังกล่าว จึงประกาศข้อบังคับว่าด้วยประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณพนักงานให้ทราบโดยทั่วกัน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ และมาตรา ๒๕ (๔) แห่งพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๕๖๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ธนาคารแห่งประเทศไทย จึงออกข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในข้อบังคับนี้

“ธปท.” หมายความว่า ธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งกระทำการโดยผู้ว่าการหรือผู้ที่ผู้ว่าการมอบหมาย

“ผู้ว่าการ” หมายความว่า ผู้ว่าการ ธปท.

“หัวหน้าส่วนงาน” หมายความว่า ผู้บังคับบัญชาสูงสุดของ “ฝ่าย” หรือที่เรียกชื่ออย่างอื่น และกำหนดให้มีฐานะเทียบเท่า “ฝ่าย”

“พนักงาน” หมายความว่า ผู้ปฏิบัติงานใน ธปท. โดยได้รับเงินเดือนในตำแหน่งงานตามอัตราเงินเดือนที่ ธปท. กำหนด และให้หมายความรวมถึงผู้ว่าการ พนักงานตามสัญญาจ้างที่มีกำหนดเวลา และลูกจ้างด้วย

“หลักทรัพย์” หมายความว่า หลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนหรือบริษัทรับอนุญาตในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและหลักทรัพย์ซึ่งไม่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่มีการจำหน่ายแก่ประชาชนทั่วไป แต่ไม่รวมถึงหลักทรัพย์รัฐบาลไทยหรือรัฐวิสาหกิจ

หมวด ๑

ประมวลจริยธรรม

ส่วนที่ ๑

ข้อประพฤติปฏิบัติต่อประเทศชาติและ ธปท.

ข้อ ๒ พนักงานต้องยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ข้อ ๓ พนักงานต้องยึดถือประโยชน์ของประเทศชาติและ ธปท. เหนือกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ

ข้อ ๔ พนักงานต้องยึดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรม กล้าตัดสินใจและยืนหยัดกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม

ข้อ ๕ พนักงานต้องมีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน และอุทิศตนเพื่อประโยชน์ของ ธปท. อย่างเต็มความสามารถ

ข้อ ๖ พนักงานต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยจิตสำนึกที่ดี มีความซื่อสัตย์สุจริต เทียงธรรม และไม่เลือกปฏิบัติ หลีกเลี่ยงการกระทำที่อาจนำมาซึ่งข้อครหาในความซื่อสัตย์สุจริต รวมทั้งต้องไม่กระทำการที่ขัดแย้งกับผลประโยชน์ของ ธปท. โดยต้องปฏิบัติตน ดังนี้

๖.๑ ไม่รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้จากบุคคลใด นอกเหนือจากทรัพย์สินหรือประโยชน์อันควรได้ตามกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รวมทั้งต้องไม่ยินยอมหรือรู้เห็นเป็นใจให้บุคคลในครอบครัวของตนรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดดังกล่าวจากผู้เกี่ยวข้องในการปฏิบัติหน้าที่ของตนด้วย เว้นแต่การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากญาติหรือจากบุคคลที่ให้แก่ในโอกาสต่าง ๆ โดยปกติตามขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม หรือให้แก่ตามมารยาทที่ปฏิบัติกันในสังคมตามธรรมจรรยา ตามหลักเกณฑ์และจำนวนที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) กำหนด

ความในวรรคหนึ่ง ไม่ใช้บังคับกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากบุพการี ผู้สืบสันดานหรือญาติที่ให้แก่ตามประเพณีหรือตามธรรมจรรยาฐานานุรูป

ผู้ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานตามวรรคหนึ่ง ได้แก่ ผู้มาติดต่องาน หรือผู้ซึ่งได้รับประโยชน์จากการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในลักษณะดังต่อไปนี้

(๑) ผู้ซึ่งมีคำขอให้ ธปท. ดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใด เช่น การขอใบรับรอง การขอให้ออกคำสั่งทางปกครองหรือการร้องเรียน

(๒) ผู้ซึ่งประกอบธุรกิจหรือมีส่วนได้เสียในธุรกิจที่ทำกับ ธปท. เช่น การจัดซื้อจัดจ้าง

(๓) ผู้ซึ่งดำเนินกิจกรรมใด ๆ ที่ ธปท. เป็นผู้ควบคุมหรือกำกับดูแล เช่น ธุรกิจสถาบันการเงิน ธุรกิจเกี่ยวกับปัจจัยชำระเงินตราต่างประเทศ ธุรกิจเกี่ยวกับระบบการชำระเงิน ธุรกิจเกี่ยวกับบริการการชำระเงิน

(๔) ผู้ซึ่งอาจได้รับประโยชน์หรือผลกระทบจากการปฏิบัติหน้าที่หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานและลูกจ้าง ธปท.

๖.๒ ไม่ให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดตามข้อ ๖.๑ แก่ผู้บังคับบัญชา หรือบุคคลในครอบครัวของผู้บังคับบัญชา รวมทั้งพนักงานที่เป็นผู้บังคับบัญชาต้องไม่ยินยอมหรือรู้เห็นเป็นใจ

ให้บุคคลในครอบครัวของตนรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดดังกล่าวจากผู้อยู่ในบังคับบัญชา เว้นแต่การให้หรือรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากญาติหรือจากบุคคลที่ให้แก่กันในโอกาสต่าง ๆ โดยปกติตามขนบธรรมเนียม ประเพณี หรือวัฒนธรรม หรือให้แก่กันตามมารยาทที่ปฏิบัติกันในสังคม ตามธรรมเนียม ตามหลักเกณฑ์และจำนวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

๖.๓ ไม่ให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด แก่เจ้าพนักงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ หรือเจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ เพื่อจูงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการ หรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่ ไม่ว่าจะจะเป็นเพื่อประโยชน์ของตนเอง หรือเพื่อประโยชน์ของ ธปท. หรือไม่ก็ตาม

๖.๔ หลีกเลี่ยงการรับเลี้ยงในลักษณะที่เกินกว่าความสัมพันธ์ปกติจากบุคคลอื่นที่มีธุรกิจเกี่ยวข้องกับงานของ ธปท.

๖.๕ ไม่ใช่ตำแหน่ง หรืออำนาจหน้าที่ของตนหรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยตำแหน่ง หรืออำนาจหน้าที่ของตน ไม่ว่าจะโดยตรงหรือโดยอ้อม แสวงหาประโยชน์แก่ตนเองหรือผู้อื่น

๖.๖ ไม่ใช่อำนาจหน้าที่ในลักษณะมีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของพนักงานอื่นโดยทุจริตไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม

๖.๗ ไม่ซื้อหรือรับหลักทรัพย์โดยได้สิทธิพิเศษ ไม่ว่าจะเป็นการได้มาจากตำแหน่งหน้าที่การงานหรือไม่ เว้นแต่กรณี ดังต่อไปนี้

๖.๗.๑ การซื้อหลักทรัพย์ที่ออกใหม่เนื่องจากการเพิ่มทุน ซึ่งเสนอขายให้กับผู้ถือหลักทรัพย์เดิมตามสัดส่วนจำนวนหลักทรัพย์ที่พนักงานถือไว้อยู่ก่อนแล้ว

๖.๗.๒ การซื้อหลักทรัพย์ของบริษัทย่อยที่ทำการเสนอขายหลักทรัพย์เป็นครั้งแรกให้แก่ประชาชน ซึ่งเสนอขายให้กับผู้ถือหลักทรัพย์เดิมของบริษัทจดทะเบียน (บริษัทแม่) ตามสัดส่วนจำนวนหลักทรัพย์ของบริษัทแม่ที่พนักงานถือไว้อยู่ก่อนแล้ว

๖.๗.๓ เป็นการให้ตามสิทธิที่ประชาชนทั่วไปจะได้รับ

กรณีพนักงานไปเป็นกรรมการ หรือผู้แทน ธปท. ในหน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ ตามที่กฎหมายบัญญัติไว้โดยเฉพาะ หรือได้รับแต่งตั้งจาก ธปท. หรือตามข้อบังคับ หรือระเบียบที่ ธปท. กำหนด หากหน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ นั้นให้สิทธิซื้อหลักทรัพย์ หรือให้หลักทรัพย์โดยไม่คิดมูลค่าแก่กรรมการหรือผู้แทนของ ธปท. และพนักงานจำเป็นต้องใช้สิทธิดังกล่าวซื้อหรือรับหลักทรัพย์ดังกล่าวให้พนักงานผู้ที่ได้รับมอบหมายโอนสิทธินั้นแก่กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน

ข้อ ๗ พนักงานต้องรักษาความลับของ ธปท. และกิจการอันได้ล่วงรู้มาจากการปฏิบัติหน้าที่ของตน โดยดูแลระมัดระวังมิให้เอกสารหรือข้อมูลดังกล่าวข้างต้นรั่วไหลหรือตกไปถึงผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องอันอาจเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ ธปท. เว้นแต่กฎหมายให้อำนาจไว้ หรือได้รับอนุญาตจาก ธปท.

พนักงานต้องไม่ใช่ข้อมูลลับหรือที่ได้ล่วงรู้จากการปฏิบัติหน้าที่ของตนและยังไม่เป็นที่เปิดเผยต่อสาธารณะไปแสวงหาประโยชน์แก่ตนเองหรือผู้อื่น

ข้อ ๘ พนักงานต้องละเว้นการแสดงความคิดเห็นต่อบุคคลภายนอกหรือสื่อมวลชนในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับงานของ ธปท. ที่อาจกระทบกระเทือนต่อชื่อเสียงและการดำเนินงานของ ธปท.

ทั้งนี้ เว้นแต่ได้รับอนุญาตหรือมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจหน้าที่

ข้อ ๙ พนักงานต้องไม่นำทรัพย์สินของ ธปท. ไปใช้ ไม่ใช่สถานที่หรือตราสัญลักษณ์ของ ธปท. เพื่อประโยชน์ของตนเองหรือผู้อื่น เว้นแต่มีระเบียบ หลักเกณฑ์ กำหนดไว้เป็นอย่างอื่นหรือได้รับอนุญาตจากผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจหน้าที่

ข้อ ๑๐ พนักงานต้องวางตนเป็นกลางทางการเมืองในการปฏิบัติหน้าที่ และต้องไม่แอบอ้างความเป็นพนักงาน หรือกระทำการใด ๆ ในลักษณะที่อาจทำให้สาธารณชนเกิดความเข้าใจผิดว่า ธปท. ฝักใฝ่หรือมีส่วนเกี่ยวข้องทางการเมือง โดยอย่างน้อยต้องถือปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

๑๐.๑ ต้องไม่เข้าไปมีส่วนร่วมหรือเป็นตัวแทนหรือสนับสนุนในการทำกิจกรรมทางการเมืองในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่

๑๐.๒ ต้องไม่นำทรัพย์สิน อุปกรณ์ ตราสัญลักษณ์ หรือเครื่องมือใด ๆ ของ ธปท. ไปใช้เพื่อประโยชน์หรือนำเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง

๑๐.๓ พึงใช้ความระมัดระวังเยี่ยงวิญญูชน ในการสื่อสารในวาระและรูปแบบต่าง ๆ ที่อาจนำไปสู่ความเข้าใจผิดเกี่ยวกับการทำหน้าที่อย่างเป็นกลางทางการเมืองของ ธปท. หรือหน้าที่ความรับผิดชอบของตนใน ธปท. เช่น ละเว้นการให้สัมภาษณ์ อภิปราย การแสดงปาฐกถาการบรรยาย หรือวิพากษ์วิจารณ์ อันกระทบต่อความเป็นกลางทางการเมืองของ ธปท. เว้นแต่ เป็นการแสดงความเห็นทางวิชาการ ตามหลักวิชา

ทั้งนี้ ความในข้อนี้ไม่ใช้บังคับในกรณีที่พนักงานปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย

ส่วนที่ ๒

ข้อประพฤติปฏิบัติต่อประชาชนและสังคม

ข้อ ๑๑ พนักงานต้องอำนวยความสะดวกและปฏิบัติภารกิจให้ผู้มาติดต่ออย่างเสมอหน้าด้วยความสุภาพเรียบร้อยเต็มใจและเต็มความสามารถโดยไม่ชักช้า หากเห็นว่าเรื่องใดไม่สามารถปฏิบัติได้หรือไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของตน ให้ชี้แจงเหตุผลหรือแนะนำให้ติดต่อหน่วยงาน หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง

ส่วนที่ ๓

ข้อประพฤติปฏิบัติต่อผู้บังคับบัญชา

ข้อ ๑๒ พนักงานต้องปฏิบัติตามคำสั่งโดยชอบด้วยกฎหมายของผู้บังคับบัญชา และไม่ปฏิบัติงานข้ามผู้บังคับบัญชาเหนือตน เว้นแต่ผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปเป็นผู้สั่ง รวมทั้งมีสัมมาคารวะ และมีความสุภาพต่อพนักงานที่มีตำแหน่งงานเหนือตน

ส่วนที่ ๔

ข้อประพฤติปฏิบัติต่อตนเอง

ข้อ ๑๓ พนักงานต้องยึดมั่นในระบบคุณธรรม และจะต้องไม่วิ่งเต้นแสวงหาตำแหน่ง ความดี ความชอบ หรือประโยชน์อื่นใดโดยมิชอบจากผู้บังคับบัญชา หรือจากบุคคลอื่นใด

ข้อ ๑๔ พนักงานต้องดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของ ธปท. รวมทั้งต้อง ละเว้นจากอบายมุข และไม่ประพฤติตนในทางที่อาจทำให้เสื่อมเสียชื่อเสียงและเกียรติศักดิ์ของตน และ ธปท. โดยต้องปฏิบัติตน ดังนี้

๑๔.๑ ไม่กระทำตนเป็นคนมีหนี้สินรุงรัง

๑๔.๒ ไม่หมกมุ่นในการพนันทุกประเภท

๑๔.๓ ไม่เสพยาเสพติดให้โทษทุกประเภท

๑๔.๔ ไม่กระทำตนเป็นนายทุนให้กู้ยืมเงิน หรือเป็นนายหน้า หรือคนกลาง ในการดำเนินการให้พนักงานได้กู้ยืมเงินจากนายทุน

๑๔.๕ ไม่กระทำตนเป็นนายหน้าหรือจัดทำคำถามคำตอบในการคัดเลือกเพื่อบรรจุ เป็นพนักงานหรือเลื่อนตำแหน่ง ทั้งนี้ รวมถึงการจัดทำคำบรรยาย อบรมสอนพิเศษ กวดวิชา ชี้ช่องทาง หรือกระทำการในลักษณะอื่นที่คล้ายคลึงกัน เป็นผู้แนะนำหรือชี้แนะให้บุคคลอื่นเป็นผู้กระทำการเพื่อการดังกล่าวด้วย

๑๔.๖ ไม่กระทำกิจการใดอันจะกระทบกระเทือนต่อการปฏิบัติหน้าที่หรือชื่อเสียง ของตน หรือ ธปท.

หมวด ๒

จรรยาบรรณ

ส่วนที่ ๑

ข้อพึงประพฤติปฏิบัติต่อประเทศชาติและ ธปท.

ข้อ ๑๕ พนักงานพึงปฏิบัติหน้าที่โดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน รวมทั้งหาทางปรับปรุงแก้ไข และพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ

ข้อ ๑๖ พนักงานพึงละเว้นการกระทำ และคำพูด ซึ่งแสดงความสนับสนุน หรือไม่สนับสนุน กลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองใดเกินกว่าที่วิญญูชนทั่วไปพึงกระทำ อันนำไปสู่ความแตกแยก ขาดความสามัคคีปรองดองภายใน ธปท.

ข้อ ๑๗ พนักงานพึงใช้และรักษาทรัพย์สินของ ธปท. ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ประหยัด รวมทั้งช่วยกันดูแลสถานที่ทำงานให้เป็นระเบียบและสะอาดอยู่เสมอ

ส่วนที่ ๒

ข้อพึงประพฤติปฏิบัติต่อประชาชนและสังคม

ข้อ ๑๘ พนักงานพึงยินดีรับฟังความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะจากบุคคลอื่น มีความอดทน อดกลั้น และพร้อมที่จะชี้แจงข้อมูลที่ถูกต้องตามสถานะแห่งตน

ข้อ ๑๙ พนักงานพึงเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของผู้อื่น และละเว้นการแสดงพฤติกรรม ที่ส่อไปในทางไม่ให้เกียรติ หรือวางตนอยู่เหนือผู้อื่น

ข้อ ๒๐ พนักงานพึงมีจิตสาธารณะ เข้าร่วมในกิจกรรมทางสังคมทั้งภายในและภายนอก ธปท. เพื่อสร้างสรรค์ และพัฒนาสังคมโดยส่วนรวมให้เจริญก้าวหน้า ทั้งนี้ ต้องไม่ก่อให้เกิดความเสียหาย ต่องานของ ธปท.

ส่วนที่ ๓

ข้อพึงประพฤติปฏิบัติต่อผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงาน

ข้อ ๒๑ พนักงานพึงปฏิบัติต่อผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยเมตตาธรรม ดูแล เอาใจใส่และพัฒนา ผู้ใต้บังคับบัญชาเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานในหน้าที่ได้อย่างดี และมีความพร้อมที่จะรับตำแหน่งที่สูงขึ้นได้ ในโอกาสต่อไป โดยการถ่ายทอดความรู้ในงาน สนับสนุนให้ได้รับการฝึกอบรมและให้ได้เพิ่มพูน ความรู้ประสบการณ์อยู่เสมอ

ข้อ ๒๒ พนักงานพึงรับฟังความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะของผู้ใต้บังคับบัญชาเกี่ยวกับงาน ในหน้าที่ และพิจารณานำไปใช้ในทางที่เป็นประโยชน์ต่องานของ ธปท.

ข้อ ๒๓ พนักงานพึงรักษาและเสริมสร้างความสามัคคีระหว่างผู้ร่วมงาน และช่วยเหลือเกื้อกูล ซึ่งกันและกันในทางที่ชอบ เพื่อประโยชน์ต่องานของ ธปท. โดยส่วนรวม

ข้อ ๒๔ พนักงานพึงปฏิบัติต่อผู้ร่วมงานด้วยความสุภาพ มีน้ำใจ มีมนุษยสัมพันธ์อันดี และปรับตนให้สามารถทำงานร่วมกับบุคคลอื่นได้

ข้อ ๒๕ พนักงานพึงหลีกเลี่ยงการนำข้อมูลหรือเรื่องราวของพนักงานอื่นในเรื่องส่วนตัว ไปเปิดเผย หรือวิพากษ์วิจารณ์ในลักษณะที่จะก่อให้เกิดความเสียหายแก่พนักงาน หรือภาพพจน์ โดยส่วนรวมของ ธปท.

ข้อ ๒๖ พนักงานพึงให้เกียรติผู้อื่นโดยไม่นำผลงานของผู้อื่นมาแอบอ้างเป็นผลงานของตน

ส่วนที่ ๔

ข้อพึงประพฤติปฏิบัติต่อตนเอง

ข้อ ๒๗ พนักงานพึงดำเนินชีวิตให้เหมาะสมกับฐานะแห่งตน ไม่ทำตนเป็นคนฟุ่มเฟือย และสุรุ่ยสุร่ายจนเกินปกติวิสัยทั่วไป

ข้อ ๒๘ พนักงานพึงศึกษาหาความรู้และประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างตนเองให้เป็นผู้มีคุณธรรม และความสามารถในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลยิ่งขึ้น

หมวด ๓

กลไกและระบบการบังคับใช้ประมวลจริยธรรม และจรรยาบรรณ

ข้อ ๒๙ ผู้ว่าการหรือผู้ที่ผู้ว่าการมอบหมาย มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๒๙.๑ ออกระเบียบ คำสั่ง อันจำเป็นแก่การบังคับใช้ประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณ

๒๙.๒ คຸ້มครองพนักงานซึ่งปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณ อย่างตรงไปตรงมามีให้ถูกกลั่นแกล้งหรือถูกใช้อำนาจโดยไม่เป็นธรรม

ในกรณีที่พนักงานผู้ใดถูกพนักงานผู้อื่นที่มีระดับต่ำกว่ากล่าวหาว่าไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณ พนักงานผู้นั้นไม่อาจดำเนินการเกี่ยวกับการออกคำสั่งย้าย หรือแต่งตั้ง หรือคำสั่งอื่นที่เป็นผลร้าย หรือกระทบต่อสิทธิหน้าที่ของพนักงานผู้กล่าวหาได้ เว้นแต่ จะได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารงานบุคคล

ข้อ ๓๐ พนักงานทุกคนต้องประพฤติปฏิบัติและวางตนอยู่ในกรอบประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณอย่างเคร่งครัดให้เป็นที่ประจักษ์ต่อสาธารณชนทั่วไป หากพนักงานผู้ใดมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณ ให้ขอคำแนะนำจากผู้บังคับบัญชา

ผู้บังคับบัญชาทุกลำดับชั้นมีหน้าที่ควบคุมดูแลและปลูกฝังประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณ ให้เป็นที่รับทราบและถือปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ

ข้อ ๓๑ โดยที่ประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณมิใช่กฎหมายที่มีโทษทางอาญา การตีความประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณไม่พึงคำนึงถึงเฉพาะถ้อยคำสำนวนที่เป็นลายลักษณ์อักษร และการประทุพผิตประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณมิได้จำกัดอยู่แต่เฉพาะที่บัญญัติไว้ชัดเจนในข้อบังคับนี้ เท่านั้น ทั้งไม่พึงตีความอย่างแคบ จนทำให้ผู้กระทำการอันวิญญูชนเห็นว่าละเมิดประมวลจริยธรรม และจรรยาบรรณ กลับไม่ต้องรับผิดชอบตามประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณ

การตีความในประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณ ต้องตีความให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม หรือ ธปท. เป็นสำคัญ

ข้อ ๓๒ กรณีมีการร้องเรียนหรือปรากฏเหตุว่ามีพนักงานประพฤติปฏิบัติฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณ ให้หัวหน้าส่วนงานต้นสังกัดหรือหัวหน้าส่วนงานที่พนักงานนั้นปฏิบัติหน้าที่อยู่

ดำเนินการสอบข้อเท็จจริง และรายงานผู้ว่าการหรือผู้ที่ผู้ว่าการมอบหมายผ่านฝ่ายทรัพยากรบุคคล และพัฒนาองค์กรเพื่อพิจารณาดำเนินการตามที่เหมาะสม

กรณีพนักงานที่ถูกร้องเรียนหรือประพฤติปฏิบัติฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณ มีตำแหน่งระดับผู้อำนวยการอาวุโส หรือเทียบเท่าขึ้นไป ให้ผู้บังคับบัญชาลำดับถัดไปเป็นผู้สอบข้อเท็จจริงและรายงานผู้ว่าการผ่านฝ่ายทรัพยากรบุคคลและพัฒนาองค์กรเพื่อพิจารณาดำเนินการตามที่เหมาะสม

การสอบข้อเท็จจริงให้นำหลักเกณฑ์และวิธีการสอบสวนทางวินัยมาบังคับใช้โดยอนุโลม

ข้อ ๓๓ ฝ่ายทรัพยากรบุคคลและพัฒนาองค์กร มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๓๓.๑ สนับสนุน และควบคุมดูแลให้มีการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณอย่างเคร่งครัด

๓๓.๒ เสนอแนะ ธปท. เพื่อปรับปรุง หรือแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

๓๓.๓ ติดตาม สอดส่องการบังคับใช้และการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณในกรณีที่มีการฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณ หรือมีการร้องเรียนและยังไม่มี การดำเนินการใด อาจแจ้งให้หัวหน้าส่วนงานดำเนินการสอบข้อเท็จจริงพนักงานในสังกัดที่กระทำการฝ่าฝืน โดยทันที

ข้อ ๓๔ หากสายตรวจสอบกิจการภายในพบว่า มีการฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณ โดยยังไม่มี การดำเนินการใด ๆ ให้รายงานผู้ว่าการทราบ และแจ้งให้ฝ่ายทรัพยากรบุคคล และพัฒนาองค์กรดำเนินการตรวจสอบการฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณดังกล่าวทันที แล้วรายงานผลให้ผู้ว่าการ และสายตรวจสอบกิจการภายในทราบ

หมวด ๔

การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม และจรรยาบรรณ

ข้อ ๓๕ การพิจารณาถึงการกระทำอันเป็นการฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม และจรรยาบรรณว่าเป็นการฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณร้ายแรงหรือไม่ ให้คำนึงถึง พฤติกรรมของการฝ่าฝืน ความจงใจหรือเจตนา มูลเหตุจูงใจ ความสำคัญและระดับตำแหน่งตลอดจน หน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ฝ่าฝืน อายุ ประวัติและความประพฤติในอดีตสภาพแวดล้อมแห่งกรณี ผลร้ายอันเกิดจากการฝ่าฝืน เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาด้วย

ข้อ ๓๖ หากดำเนินการสอบข้อเท็จจริงตามข้อ ๓๒ แล้ว พบว่ามีการฝ่าฝืนประมวล จริยธรรมและจรรยาบรรณให้ดำเนินการ ดังนี้

๓๖.๑ กรณีเป็นการฝ่าฝืนในหมวด ๑ ที่อาจมีพฤติการณ์เข้าลักษณะเป็นความผิด ทางวินัย ซึ่งหากพิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นความผิดทางวินัย ให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการ

ในเรื่องวินัย หากพิจารณาแล้วเห็นว่าไม่เข้าลักษณะเป็นความผิดทางวินัย ให้ผู้บังคับบัญชาตักเตือน
แนะนำ ให้ความรู้ เพื่อให้พนักงานปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้อง

๓๖.๒ กรณีเป็นการฝ่าฝืนในหมวด ๒ ให้ผู้บังคับบัญชาว่ากล่าวตักเตือน
หรือดำเนินการตามควรแก่กรณีเพื่อให้มีการแก้ไขหรือดำเนินการให้ถูกต้อง หรืออาจสั่งให้ได้รับ
การพัฒนาตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๓๗ ในการเลื่อน แต่งตั้ง ย้าย หรือพิจารณาความดีความชอบของพนักงาน
ที่ถูกดำเนินการตามข้อ ๓๖ให้นำผลการดำเนินการเกี่ยวกับจริยธรรมหรือจรรยาบรรณไปประกอบ
การพิจารณาด้วย

ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

ปรเมธี วิมลศิริ

ประธานกรรมการธนาการแห่งประเทศไทย